

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **CHEMAT spółka jawna, Jacek Włodarczyk, Zbigniew Ułanowski**, se sídlem ul. Kolska nr. 82 A, 62-500 Konin, Polsko, zastoupeného JUDr. Petrem Chylou, advokátem se sídlem Sokolská tř. 451/11, Ostrava, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2007, zn. 2006/2161/30, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2009, čj. 10 Ca 108/2007 - 94,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Rozhodnutím ze dne 19. 1. 2007, zn. 2006/2161/30, žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Celního ředitelství Ostrava ze dne 3. 8. 2006, čj. 1926-12/06-1401-23. Odkázal přitom na § 50 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), a § 42 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění účinném k datu rozhodnutí žalovaného (dále jen „zákon o spotřebních daních“). Celní ředitelství uložilo svým rozhodnutím žalobci podle § 42 odst. 11 zákona o spotřebních daních propadnutí vybraných výrobků a dopravního prostředku.

Propadnutí se týkalo:

a) vybraného výrobku obsahujícího líh, který se zařazuje jako etylalkohol a destiláty, denaturované, s jakýmkoli obsahem alkoholu pod kód kombinované nomenklatury (dále jen „KN“) 2207, resp. podpoložky KN 2207 20 00, s tím, že při předcházejícím zajištění byl výrobek označen jako fialová kapalina s charakteristickým

lihovým zápachem, u níž byl po odebrání jejího vzorku zjištěn orientačním měřením při 4°C obsah 91% obj. alkoholu, která byla na etiketách a dokladech označena jako „Rozcieńczalnik do lakierów kolorowych-luzem“ a která byla balena v 12 plastových nádobách o objemu cca 1000 litrů;

b) dopravního prostředku – nákladního automobilu zn. Mercedes-Benz 2543 L6X2, rok výroby 1999, VIN: X, reg. zn. Y, stát imatrikulace Polsko, reg. doklad č. DR/BAB3292433, jehož vlastníkem byl žalobce.

II.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 27. 8. 2009, čj. 10 Ca 108/2007 - 94, zamítl.

Podle městského soudu byl ve správním řízení dostatečně zjištěn skutkový stav a správní orgány nepochybily při skutkovém a právním posouzení věci, a to ani v rozsahu možného správního uvážení. Povaha převáženého zboží byla zjištěna na základě relevantního důkazu vycházejícího z odborné expertízy, učiněné celně technickou laboratoří a provedené zákonným postupem. Městský soud nepřisvědčil žalobní námitce o unáhlenosti celních orgánů při provedeném důkazním řízení a zatřídění přepravovaných výrobků do příslušné podpoložky KN. Uvedl také, že mu nepřísluší posuzovat ani žalobcem zpochybněný postup provedené odborné analýzy. Tu městský soud naopak považoval za zcela přesvědčivou. Rozhodnutí o propadnutí vybraných výrobků a dopravního prostředku se podle městského soudu opíralo o výsledky analýz celně technické laboratoře, jejichž tzv. sumarizace je součástí správních spisů. Městský soud neshledal důvody k rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Dokazování provedené správními orgány podle něj bylo dostatečné pro správní rozhodování i pro účely soudního přezkumu a nevyžadovalo doplnění ani zopakování.

Dále městský soud neshledal důvodnou pochybnost žalobce o správnosti zařazení dováženého zboží (vybraných výrobků) do příslušné podpoložky KN 2207 20 00. Celní orgány, které jsou orgány státní správy pro správu spotřebních daní (§ 1 odst. 3 zákona o spotřebních daních) a jsou příslušnými k určení sazebního zařazení podle KN, dospěly k tomuto zařazení v přípustném a adekvátním rozsahu správního uvážení. Tvzení, že převážený líh byl denaturovaný, nebylo podle městského soudu právně významné a tedy ani předmětem přezkumu. Skutečnost, zda se jednalo o vybraný výrobek, u něhož se podle cit. podpoložky KN předpokládá, že půjde i o denaturovaný etanol, může mít význam z hlediska případného osvobození od spotřební daně, nikoliv pro posouzení zákonnosti napadených rozhodnutí.

Městský soud nepochyboval ani o právním posouzení věci celními orgány. Ty jsou povinny respektovat přímo aplikovatelné normy Evropské unie a právní řád České republiky. Srovnávání s postupem polských orgánů podle polských předpisů není namístě, neboť přímo aplikovatelné normy práva EU jsou shodně závazné ve všech členských zemích a městský soud nemůže, jak se žalobce domníval, posuzovat způsob, jímž polský státní orgán aplikoval právo EU.

Z důvodu nesouhlasu s názorem žalobce na rozsah nezbytných dokladů spojených s převáženým zbožím, resp. nedostatkem pochybností o správnosti a zákonnosti závěru

celních orgánů o tom, že dne 22. 3. 2006 žalobce neopatřil převážené zboží zjednodušeným průvodním dokladem (dále jen „ZPD“), městský soud nesdílel ani skutkové a právní pochybnosti žalobce o zařazení převáženého zboží do uvedené podpoložky KN. Popsaný nedostatek nebylo podle městského soudu možné zhojit dodatečným předložením dokladu při ústním jednání. Rozhodnutí o propadnutí zboží a vozidla, které žalobce považuje za sankční, nebylo nepřiměřené a odpovídá § 42 odst. 11 zákona o spotřebních daních. Zboží totiž bylo přepravováno bez dokladu vyžadovaného zákonem o spotřebních daních a právem EU, resp. nařízením Komise 3649/92/EHS, o zjednodušeném průvodním dokladu pro pohyb výrobků podléhajících spotřební dani, které byly propuštěny pro domácí spotřebu v odesílajícím členském státě, uvnitř Společenství (dále jen „nařízení o ZPD“).

Městský soud nepovažoval pro právní posouzení věci za rozhodující úvahy o důvěryhodnosti obchodního partnera žalobce, který již v současné době neexistuje a byl vymazán z obchodního rejstříku. Úvaha celních orgánů mohla mít význam jen pro dokreslení aktivit žalobce, které nebyly v případě projednávané věci ojedinělé, jak vyplynulo ze spisů.

III.

Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky městským soudem v předcházejícím řízení, a podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. tj. protože skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu a pro tyto vady měl městský soud rozhodnutí žalovaného zrušit.

Stěžovatel uvedl, že trvá na původně uplatněných námitkách a v podrobnostech odkázal na žalobu.

Dále konstatoval, že přepravované výrobky měly při přepravě všechny nezbytné dokumenty a jejich dodávka byla v souladu s právem EU. ZPD nebylo nutné podle § 30 zákona o spotřebních daních, protože dopravované ředidlo není vybraným výrobkem ve smyslu tohoto zákona. Přepravované výrobky ani vozidlo nepodléhají režimu zákona o spotřebních daních, proto nebylo možné uložit sankci podle tohoto zákona.

Stěžovatel také uvedl, že společnost DIAMEKOS, s. r. o., byla věrohodným partnerem a stěžovatel učinil maximum k jejímu prověření. V době, kdy s ní obchodoval, žádné problémy neexistovaly.

I kdyby bylo prokázáno, že způsob denaturace přepravovaného výrobku neodpovídal českým normám, je podle stěžovatele podstatné, že odpovídal polským předpisům. Právo EU platí pro všechny členské státy a stěžovatel neměl důvod domnívat se, že výklad předpisu může být v České republice jiný než v Polsku. To je třeba brát v úvahu při uložení sankce. Správní orgány vycházely z toho, že stěžovatel úmyslně poškozoval Českou republiku dopravou nelegálního lihu, a podle toho volily sankci. Stěžovatel se však vědomě žádného porušení předpisů nedopustil a uložená sankce je zcela nepřiměřená. Nelze postupovat takto paušálně bez dostatečného zjištění a zvážení všech okolností případu. Stěžovatel podrobně popsal postup denaturace v Polsku, který proběhl

podle polských předpisů. Analýza výrobků provedená celními orgány České republiky je chybná, stejně jako zařazení výrobků dle nomenklatury. V této souvislosti stěžovatel nesouhlasil s názorem městského soudu, podle nějž nebylo na místě srovnávání postupu českého správního orgánu s postupem polských orgánů a aplikace polských předpisů. Odlišný výklad předpisů práva EU v České republice a v Polsku má pro posouzení věci podstatný význam. České orgány zvolily maximálně přísný přístup a zařadily stěžovatele do skupiny osob, které se podílejí na nelegální výrobě alkoholu. To je však podstatný omyl. Stěžovatel jednal v dobré víře. Napadené rozhodnutí se touto otázkou nezabývalo a paušálně akceptuje maximální postih.

Konečně stěžovatel městskému soudu vytkl, že postupoval bez řádného vyhodnocení důkazů a tvrzení ve správním řízení.

IV.

Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Odkázal na své vyjádření k žalobě a ztotožnil se s názorem městského soudu. Stěžovatel podle něj opakoval obecné námitky a tvrzení, pro něž nepředložil žádné důkazy. Jeho tvrzení nemají oporu ve spisovém materiálu. Zásadní je skutečnost, že stěžovatel v rozporu s § 30 zákona o spotřebních daních dopravoval vybrané výrobky bez ZPD. Dopustil se tak jednání podle § 42 odst. 1 zákona o spotřebních daních. Celní orgány proto neměly možnost rozhodnout jinak, než je stanoveno v § 42 odst. 11 uvedeného zákona. Žalovaný zopakoval, že pro denaturovaný líh není stanovena výjimka, která by jej umožňovala přepravovat bez ZPD. Z provedeného rozboru vyplývá, že dopravované výrobky jsou vybranými výrobky, protože obsahují líh čísla 2207 KN. Není právně významné, zda byl dopravovaný líh denaturován. Případná denaturace má význam pouze z hlediska osvobození od spotřební daně.

V.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud připomíná, že kasační stížnost je jako mimořádný opravný prostředek (§ 103 s. ř. s.) koncipována na požadavku konkrétního tvrzení stěžovatele, v čem krajský soud, který věc projednával, ve svém rozhodnutí pochybil. Výčet možných důvodů, pro které stěžovatel kasační stížnost podává, je obsažen pod písm. a) až e) citovaného ustanovení.

Podle ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu je třeba, aby důvody kasační stížnosti jako jednu z jejích náležitostí (§ 106 odst. 1 věta první s. ř. s.) stěžovatel uvedl přímo v textu kasační stížnosti. V opačném případě by hrozilo, že tyto důvody nebudou uvedeny dostatečně jednoznačně, určitě a srozumitelně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2008, čj. 2 As 43/2005 - 79, www.nssoud.cz).

Obecný odkaz stěžovatele na obsah žaloby nemohl vyhovět požadavkům týkajícím se vymezení vad rozsudku městského soudu, napadeného kasační stížností. Nejvyšší

správní soud se proto zabýval pouze námitkami, které stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uplatnil.

Stěžovatel namítl, že přepravované výrobky měly při přepravě všechny nezbytné dokumenty a jejich dodávka byla v souladu s právem EU. ZPD podle § 30 zákona o spotřebních daních nebylo nutné, neboť dopravované ředidlo není vybraným výrobkem ve smyslu tohoto zákona. Přepravované výrobky ani vozidlo tak nepodléhaly režimu zákona o spotřebních daních.

Pro přehlednost Nejvyšší správní soud připomíná znění relevantních zákonných ustanovení a práva EU.

Podle § 30 odst. 1 zákona o spotřebních daních lze *„(v)ybrané výrobky uvedené do volného daňového oběhu v jiném členském státě a dopravované na daňové území České republiky pro účely podnikání nebo určené k plnění úkolů veřejnoprávního subjektu...dpravovat se zjednodušeným průvodním dokladem“*. Podle odst. 4 citovaného ustanovení *„(v)zor zjednodušeného průvodního dokladu a jeho náležitosti jsou uvedeny v příslušném předpisu Evropských společenství“*.

Podle čl. 1 nařízení o ZPD *„(m)ají-li výrobky podléhající spotřební dani, které byly propuštěny pro domácí spotřebu v některém členském státě, použity v jiném členském státu pro účely uvedené v článku 7 směrnice 92/12/EHS, musí osoba odpovědná za přepravu uvnitř Společenství vystavit zjednodušený průvodní doklad. Při přepravě nebo odesílání mezi členskými státy musí být doklad přiložen a předložen při kontrole příslušným orgánům členských států.“*

Podle § 42 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních *„(z)jistí-li celní úřad nebo celní ředitelství, že vybrané výrobky jsou dopravovány bez dokladu uvedeného v § 6, 26, 30, 51, 100 a 100a, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 24 a 50), rozhodne o zajištění těchto vybraných výrobků, popřípadě i dopravního prostředku, který je dopravuje“*.

Podle § 42 odst. 11 zákona o spotřebních daních *„(c)elní ředitelství nebo celní úřad jsou oprávněny uložit propadnutí vybraných výrobků, u kterých se prokáže, že s nimi bylo nakládáno způsoby uvedenými v odstavcích 1 a 2, nebo dopravního prostředku, který takové výrobky dopravoval, jestliže tyto vybrané výrobky nebo dopravní prostředek vlastní kontrolovaná osoba, nebo osoba, která tyto vybrané výrobky nebo dopravní prostředek vlastní, je celnímu ředitelství nebo celnímu úřadu známa.“*

Podle § 41 odst. 4 zákona o spotřebních daních jsou *„(k)terýkoliv celní úřad nebo celní ředitelství...oprávněny zastavovat dopravní prostředky a provádět jejich kontrolu za účelem zjištění, zda druh a množství dopravovaných vybraných výrobků odpovídají druhu a množství vybraných výrobků uvedených v průvodních dokladech nebo v dokladech stanovených pro dopravu vybraných výrobků. Tuto kontrolu jsou celní úřad nebo celní ředitelství oprávněny provádět také u dopravovaných zásilek. Kontrolovaná osoba je povinna úkony vyplývající z tohoto oprávnění strpět a poskytnout celnímu úřadu nebo celnímu ředitelství potřebnou součinnost.“* Podle odst. 6 citovaného ustanovení jsou *„(v) rámci svých oprávnění podle*

odstavců 3 až 5...celní úřad nebo celní ředitelství oprávněny odebírat vzorky vyráběných, zpracovávaných, skladovaných i dopravovaných vybraných výrobků“.

Podle přílohy I nařízení Rady 2658/87/EHS, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, se pod kód KN 2207, resp. do podpoložky KN 2207 20 00 zařazují etylalkohol (etanol) a destiláty, denaturované, s jakýmkoli obsahem alkoholu.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem městského soudu, který měl předobraz již v rozhodnutí žalovaného. Výrobky dopravované stěžovatelem, které byly na etiketách a dokladech označeny jako „Rozcieńczalnik do lakierów kolorowych-luzem“, a které byly baleny v 12 plastových nádobách o objemu cca 1000 litrů, byly nepochybně vybranými výrobky ve smyslu zákona o spotřebních daních. V tomto ohledu Nejvyšší správní soud považoval obdobně jako městský soud za zásadní výsledky odborné expertízy, provedené celně technickou laboratoří. Ty jednoznačně prokazují důvodnost zařazení dopravovaných výrobků do podpoložky KN 2207 20 00. Dospěl-li městský soud a žalovaný k závěru, že stěžovatel ve vlastní režii dopravoval vybraný výrobek obsahující líh, nelze jejich úvahám nic vytknout. Stěžovatel se proto mýlil v názoru, že jím dopravované výrobky nepodléhaly právní úpravě zákona o spotřebních daních.

V návaznosti na předchozí argumentaci Nejvyšší správní soud nepochyboval, že stěžovatel byl povinen dopravovat tyto výrobky se ZPD (§ 30 odst. 1 zákona o spotřebních daních a čl. 1 nařízení o ZPD). Stěžovatel při kontrole dne 22. 3. 2006 takový doklad nepředložil. Celní orgány proto dospěly ke správnému právnímu závěru, že se stěžovatel dopustil jednání předvídaného v hypotéze právní normy v § 42 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona a v souladu s § 42 odst. 1 a 11 téhož zákona rozhodly o zajištění výrobků i dopravního prostředku, kterým byly dopravovány, a následně i o jejich propadnutí. Stížní námitka tedy nebyla důvodná.

Pokud stěžovatel tvrdil, že společnost DIAMEKOS, s. r. o., byla věrohodným partnerem, stěžovatel učinil maximum k jejímu prověření a v době, kdy s ní obchodoval, neexistovaly žádné problémy, Nejvyšší správní soud konstatuje, že otázka důvěryhodnosti obchodního partnera stěžovatele neměla bezprostřední vztah k předmětu řízení o kasační stížnosti. Proto se Nejvyšší správní soud tímto obecným tvrzením stěžovatele dále nezabýval.

K námitkám stěžovatele, týkajícím se denaturace dopravovaných výrobků v souladu s polskými právními předpisy, Nejvyšší správní soud podotýká, že otázka denaturace vybraných výrobků nebyla pro posouzení zákonnosti rozhodnutí žalovaného rozhodná. V tomto ohledu je třeba plně přisvědčit závěrům obsaženým v napadeném rozhodnutí žalovaného, že ani případná denaturace lihu nemá vliv na povinnost dopravovat vybraný výrobek se ZPD. Stěžovatel dopravoval vybrané výrobky obsahující líh bez dokladu stanoveného v § 30 odst. 1 zákona o spotřebních daních a v čl. 1 nařízení o ZPD, celní orgány proto správně postupovaly v souladu s § 42 odst. 1 a 11 zákona o spotřebních daních. Svůj postup navíc jasně a přesvědčivě odůvodnily. Z obsahu správního spisu přitom neplyne, že by celní orgány při užití oprávnění rozhodnout o propadnutí výrobků i dopravního prostředku založeného § 42 odst. 11 zákona o spotřebních daních zneužily správní uvážení, nebo překročily jeho meze. Nic takového ostatně stěžovatel ani netvrdil.

Tvrzení stěžovatele, že jednal v dobré víře, je navíc ve zřejmém rozporu s obsahem správního spisu. Podle toho již dne 4. 3. 2006 (tedy před zajištěním vybraných výrobků a dopravního prostředku v nyní posuzované věci) bylo Celním úřadem v Karvině pod čj. 1410-02/06-1461-31 rozhodnuto o zajištění obdobných vybraných výrobků, které stěžovatel dopravoval na území České republiky. Stížní námitka tak nebyla důvodná.

Konečně stěžovatel vytkl městskému soudu, že postupoval bez řádného vyhodnocení důkazů a tvrzení ve správním řízení.

Nejvyšší správní soud především konstatuje, že stěžovatel vznesl tuto námitku zcela obecně a neupřesnil pochybení, jehož se měl městský soud dopustit. Obecnost stížní námitky při vědomí dispoziční zásady přísně ovládající soudní řízení správní v zásadě předurčuje způsob jejího vypořádání. Úkolem Nejvyššího správního soudu totiž není nahrazovat vůli stěžovatele, pokud jde o vymezení předmětu řízení. Tento soud se tak mohl stížní námitkou zabývat pouze v takové míře určitosti, v jaké jí stěžovatel vznesl. Dospěl-li městský soud v napadeném rozsudku k závěru, že skutkový stav věci byl ve správním řízení zjištěn dostatečně, resp. že dokazování provedené správními orgány bylo stačilo pro správní rozhodování i pro účely soudního přezkumu a nevyžadovalo doplnění ani zopakování, jsou jeho závěry v souladu s dosavadní argumentací Nejvyššího správního soudu. Ani tato stížní námitka tak nebyla důvodná.

Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek městského soudu nezákonným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal, neboť mu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti podle obsahu spisů nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. června 2010

JUDr. Jan Passer
předseda senátu